

ምድብ አምስት (ከ10ኛ — 12ኛ) ክፍል

33 ኛ ሳምንት

መንፈስ ቅዱስ - የመንፈስ ቅዱስ አሠራር በቤተክርስቲያን

የትምህርቱ ዓላማ

☖ መንፈስ ቅዱስ በቤተክርስቲያን ምስጢራት እንዴት እንደሚሠራ እና መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያንን ለማሳደግ እና በእምነት ለመጠንከር እንዴት እንደሚያግዝን መማር።

የሚጠና ጥቅስ

☖ 'ከው ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ ወደ እግዚአብሔር መገንባት መግባት አይቻልም።' ዮሐ.3፥5

ትምህርቱ

☖ ከዚህ በፊት እንደተማርነው።ሰዓቱንም ምስጢራት ቤተክርስቲያን ለመፈጸም 3ት ነገሮች ያስፈልጉናል።

- 1.ምስጢራቱን ለመፈጸም የሚያስፈልጉ ነገሮች ለምሳሌ ውሃ ለጥምቀት.... ወዘተ
- 2.ምስጢራቱን የሚፈጸሙ ካህናት /ጳጳሳት/ በሥርዓተ ቤተክርስቲያን መሠረት።
- 3.ምስጢራት ጸጋ የሚያደለው የመንፈስ ቅዱስ አሠራር።

በምስጢረ ጥምቀት፡- መንፈስቅዱስ የምንጠመቅበትን ውሃ በጸሎቱና በቡራኬው አማካይነት ለዳግመኛ ልደት የሚያበቃ አድርጎ ይለውጠዋል። ተጠማቂውንም ነፍሱን በማንጸትና አዲስ ሕይወት በመስጠት ይቀድሳል።

'ክርስቶስ ከመታገድ ተነሥቶ ወደፊት እንዳይወጣ ሞትም ወደ ፊት እንዳይገዛው እናውቃለንና።' ሮሜ. 6፥9

'ከው ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ ወደ እግዚአብሔር መገንባት መግባት አይቻልም።' ዮሐ.3፥5

'አባ አባት ብለን የምንጮኸበትን የልጅነትን መንፈስ ተቀብላችሁ.....የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ያ መንፈስ ራሱ ከመንፈሳችን ጋር ይመስክራል።' ሮሜ. 8፥15-16

' ያመነ የተጠመቀ ይድናል። ያለመነ ግን ይፈረድበታል። ' ማር. 16:16

'ነገር ግን የመድኃኔታችን የእግዚአብሔር ቸርነትና ሰውን መውደዱ በተገሰጠ ጊዜ፤ እንደ ምስክረቱ መጠን ለአዲስ ልደት በሚሆነው መታጠብና በመንፈስቅዱስ በመታደስ አዳኝ እንጂ፤እኛ ስለደረገነው በጽድቅ ስለነበረው ሥራ አይደለም፤ያን መንፈስም በጸጋው ጸድቀን በዘላለም ሕይወት ተስፋ ወራሾች እንድንሆን፤በመድኃኔታችን በሊዮስስ ክርስቶስ በእኛ ላይ አትርፎ አፈሰሰው።' ቲቶ.3፥4-7

በምስጢረ ሜርን፡- በዚህ ምስጢር የመንፈስ ቅዱስን ተስጥያና ጸጋ ስናገኝ፤በዚህም በእምነትና በመንፈሳዊ ሕይወት ለማደግ የሚያስችለንን ኃይል እንቀበላለን። በተጨማሪም አካላቶቻችንና ስሜቶቻችንም ይቀደሳሉ።

'በክርስቶስ ከእናንተ ጋር የሚያጸናንና የቀባን እግዚአብሔር ነው፤ደግሞም ያተመን የመንፈሱንም መያዣ በልባችን የሰጠን እርሱ ነው።' 2ኛ ቆሮ. 1፥21-22.

'እናንተም ከቅዱስ ቅባት ተቀብላችኋል፤ ሁሉንም ታውቃላችሁ።' 1ኛ ዮሐ. 2፥20

በምስጢረ ንስሐ፡-የሰው ልጆች ኃጢአት በመስራት በመውደቁ እና ጥምቀት ደግሞ ሰውን የሚያድስ የማይደገምም ስለሆነ። እግዚአብሔር ስንወድቅ ዳግመኛ የሚያገኝን ምስጢረ ንስሐን በቤተክርስቲያን ሠጠን።(ይህ የሚሆነውም ንስሐ ግብተን ስንቆርብ ነው።)

'እውነት እላችኋለሁ፤ በምድር የምታስሩት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል፤ በምድርም የምትፈቱት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል።' ማቴ. 18፥18

'ይህንም ብሎ እኛ አሰባቸውና፡-መንፈስ ቅዱስን ተቀብሎ፡-ኃጢአታችንን ይቅር ያላችኋቸው ሁሉ ይቅርላቸዋል የያዘችታቸውም ተይዘባቸዋል አላቸው።' ዮሐ. 20፥22-23

በምስጢረ ቁርባን፡- ካህኑ በሥርዓተ ቅዳሴው ሲጸልይ መንፈስ ቅዱስ ለሁለት ነገር ይመጣል ፡-

ጎብስትና ወይንን የጌታ ሥጋና ደም አድርጎ ለመለወጥ እና የክርስቶስን ሥጋና ደም ለመቀበል የበቃን እንድንሆን።

በምስጢረ ቀንዲል፡- ካህኑ ሕሙሙን በቅዱሱ ቅባት (ቀንዲል) ሲቀበው በመንፈስቅዱስ ኃይልና ሥራ በሽተኛው በሥጋና በነፍስ ይድናል።

'የእምነትም ጸሎት ድውደን ያደናል፤ ጌታም ያስነሣዋል፤ ኃጢአትም ሠርቶ እንደሆነ ይሰረዳል' ያዕ. 5፥14

'ብዙ ድውዮችንም ዘይት እየቀቡ ፈወሱአቸው።' ማር. 6፥13

በምስጢረ ተክለል፡-ሁለቱ ሰዎች እንደ የሚሆኑበት ይህ ምስጢር በቤተክርስቲያንና በክርስቶስ ካሳው አንድነት ጋር ተመሳሳይ ነው።

'ለእያንዳንዱ ስኬትና ፍርሃት የተገዛችሁ ሁኑ። ሚስቶች ሆይ ፣ ለጌታ እንደምትገዙ ለባሎቻችሁ ተገዙ።' ኤፌ. 5፥21-22

' ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይተባበራል ሁለቱም አንድ ይሆናሉ።' ማቴ21፡

ይህ የሚመላውና የሚፈጸመው በመንፈስ ቅዱስ ነው።ሁለቱ ሰዎች በእምነት፤በፍላጎት፤በዓላማቸውና በፍቅር አንድ ይሆናሉና።

በምስጢረ ክህነት፡- በቤተክርስቲያን ሦስት የክህነት ማዕረጎች አሉ፡- ዲያቆናት፣ ካህናትና ጳጳሳት። መንፈስቅዱስ በሁሉም ማዕረጎች ይሠራል እያንዳንዱ በሥራውና ለእግዚአብሔር በሚሠጠው አገልግሎትም እንዲከናወንለት ይረዳዋል።

ዲያቆናት፡- በጥበብና በብቃት ሕዝቡን የሚያገለግሉበት ጸጋና ምክር ከመንፈስቅዱስ ያገኛሉ።

ካህናት፡- ሕዝቡን ለማገልገል መንፈሳዊ ምሪት እና ብቃትን ከመንፈስቅዱስ ይቀበላሉ

ጳጳሳት፡- ጳጳሳት አብያተክርስቲያናትን የመከታተልና የማስተዳደር ኃላፊነትን እንዲወጡ መንፈስቅዱስ ያግዛቸዋል።

መንፈስቅዱስን ቤተክርስቲያንን ለማሳደግ ይሠራል በሐዋርያት ሥራ የመንፈስ ቅዱስ ኃይልና ሥልጣን የምናነባቸው ብዙ ታሪኮች ተጽፈዋል። የሐዋርያትን ስብከት ሲመራና ቤተክርስቲያንንም ሲያሳድግ እናገኛለን።

እነዚህ ጥቅሶች በአግባቡ አንበቡ።

☖ ዮሐ.ሥ. 8፥26-40, 10፥17-33, 13 ፤2-4

የመንፈስ ቅዱስ አሠራር ምዕመናን ለማሳደግ፡- ሦስቱ አካላት (ሥላሴ) በእኛ ማዳን ውስጥ ይሳተፋሉ። አብ በፍቅር ወልድ በመስዋዕትነትና በጸጋ መንፈስ ቅዱስ በመምራትና በተሰጥዎ። በዚህ ምክንያትም ነው ካህናት በቅዳሴያቸው ሲጸልዩ 'የእግዚአብሔር ፍቅር ወልድ ጸጋ መንፈስቅዱስ ነብረት ከእናንተ ጋር ይሁን' የሚሉት።

በርግጥም ይህን የሚደግፉ በርካታ የመጽሐፍቅዱስ ጥቅሶች ታገኛላች። ከሦስቱ (ሥላሴ) እርዳታና አሠራር ውጪ ማንም እውነተኛ የእግዚአብሔር ልጅ መሆንና ስማዳዊ ርስት ማግኘት አይቻልም።

የሚከተሉት መንፈስ ቅዱስ በእኛ ውስጥ ያለውን አሠራር ያሳያል።

የእግዚአብሔር ልጅነት በመንፈሳዊ ልደት (ጥምቀትና ሜርን) እና በክርስቶስ አዳኝነት ስናምን በመንፈስ ቅዱስ አሰራር የእግዚአብሔር ልጆች እንሆናለን።

'በእግዚአብሔር መንፈስ የሚመሩ ሁሉ እነዚህ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸውና። አባ አባት ብለን....የምንጮኸበትን የልጅነትን መንፈስ ተቀብላችሁ.....የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ያ መንፈስ ራሱ ከመንፈሳችን ጋር ይመስክራል።' ሮሜ. 8፥15-16

ወደ እውነት መምራት መንፈስቅዱስን በውስጣቸው ያሳደሩ ሰዎች ፍላጎቶቻቸውን ይቆጣጠራሉ።ወደ እውነት መርቶም ያደርሳቸዋል። 'እኔም አብን አለምናለሁ ፣ ለዘላለም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል፤ እርሱም ዓለም የማያወናና የማያውቀው ስለሆነ ሊቀበለው የማይቻለው የእውነት መንፈስ ነው።ነገር ግን ከእናንተ ዘንድ ሰለሚኖር በውሥጣችሁም ስለሚሆን እናንተ ታውቃላችሁ።' ዮሐ. 14፥16-17

'አብ በሰሜ የሚልከው ግን መንፈስቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል፤ እኔም የነገርኳችሁን ሁሉ ያሰባቸኋል።' ዮሐ. 14፥26

“የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ እርሱ ስለ እኔ ይመስክራል፤ እናንተም ደግሞ ከመጀመሪያ ከእኔ ጋር ኖራችኋልና ትመስክራላችሁ።” ዮሐ.15፣26

ጥበብን መግለጥ መንፈስቅዱስ ያደረገበት ሰው መንፈሳዊ ጥበብ እና ሰማያዊ ነገርን መግለጥ ይሠጠዋል።

“የክብር አባት...እርሱን በማወቅ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ እንዲሰጣችሁ እለምናለሁ።ይህም የልባችሁ ዓይኖች ሲበሩ የመጥራቱ ተስፋ ምን እንደሆነ በቅዱሳንም ዘንድ ያለው የርስት ክብር ባለጠግነት ምን እንደሆነ ለምናምንም ከሁሉ የሚበልጥ የኃይሉ ታላቅነት ምን እንዲሆን ታውቁ ዘንድ ነው!” ኤፌ. 1:17-19

የመንፈስ ንቃትና ንጽሕና መንፈስቅዱስ ያደረገው፣ ያነጻጻል እንዲሁም ጠባዮቻችን ቀስ በቀስ ይድስልናል።

“ወይስ አመፀኞች የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዳይወርሱ አታውቁምን? አትሳቱ ሴስኞች ቢሆኑ ወይም ጣዖትን የሚያመልኩ ወይም አመንዘርኛ ወይም ቀላጮች ወይም ከወንድ ጋር ዝሙትን የሚሠሩ ወይም ሌቦች ወይም ገንዘብን የሚመኙ ወይም ሰነድ ወይም ተሳታፊዎች ወይም ነጣቂዎች የእግዚአብሔርን መንግስት አይወርሱም። ከእናንተም አንዳንዶቹ እንደእነዚህ ነበራችሁ፤ ነገር ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በአምላካችንም መንፈስ ታጥባችኋል፤ ተቀድሳችኋል፤ ጸድቃችኋል።” 1ኛ ቆሮ.6፣9-11

እንድንጸልይ ያደርገናል መንፈስ ቅዱስ ሰዎች ከድካማቸው እንዲበረቱ እና ከእግዚአብሔር ጋር እንዲገናኙ እንደሚገኛቸው ያስተምራል ለምሳሌ ስንጸልይ

“መንፈስ ድካማችንን ያግዛል፤ እንዴት እንድንጸልይ እንደሚገባን እናውቃለንና ነገር ግን መንፈስ ራሱ በማይናገር መቃተት ይማልድልናል (ባለማወቅና በድካም የምናደርገውን ጸሎት ተሰማ ያደርግልናል ያርምልናልም።) ልብንም የሚመረምረው የመንፈስ አሳብ ምን እንደሆነ ያውቃል፤ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ስለ ቅዱሳን ይማልዳልና።(እንደ እግዚአብሔር ፍቃድ እንዲጸልዩ ያደርጋችኋል)” ሮሜ. 8፣26-27

በመከራችን ያጸናል “አጽናኝ” (በግሪክ - ጳራቅሊጦስ) መንፈስ ቅዱስ በኃዘናችን የሚያጸናና የሚያበረታንም ነው።

“እኔም አብ እለምናለሁ ለዘላለም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል።” ዮሐ.14-16

ምን ተማርን

- (1.) መንፈስቅዱስ በምሥጢራት ይሠራልና የእግዚአብሔርን ጸጋዎች ሁሉ እንቀበላለን።
- (2.) መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን እየሠራ መሆኑን መርምሩ። ካልሆነ ይህ አንዲሠጠን ለምኑ።
- (3.) በመንፈሳዊ ሕይወት የመጀመሪያ ደረጃ ንስሐ ነው። መንፈስ ቅዱስም ንስሐ እንድንገባ ይረዳናል። ከዚያም እንደ ፍቅር ራስን መከድ ሰማያዊ አንድነት... ወዳሉት የመንፈስ ፍሬዎች ይመራናል። በዚህ ሁሉ ውስጥም ቅዱሳንን የረዳቸው እና ወደ ጥልቅ መንፈሳዊ ደረጃ ያበቃቸው መንፈስቅዱስ ይረዳናል። መንፈስቅዱስ በእኛ ውስጥ እንዲሠራ በትጋት እንለምን።

መንፈሳዊው መንገድ

- ❖ የንስሐ ሕይወት የመንፈሳዊ መንገድ መጀመሪያ ነው።በዚህ የሽግግር ጊዜ ውስጥ ሰው በእግዚአብሔር ላይ በጠላትነት ከመነሣትና እርሱን ከመቃወም ይልቅ የእርሱን መንገድ መከተል ይጀምራል።
 - ❖ የአንድ ሰው ግብ የቅድስና ሕይወትን ለማግኘት ከሆነ መንገዱ ረዥም ነው። ቅዱስ ጳውሎስ ቅድስናን አስመልክቶ ሲናገር እንዲህ ብሏል። “... ትቀደሱም ዘንድ ፈልጉ፤ ያለ እርሱ ጌታን ሊያይ የሚችል የለምና።” ዕብ 12:14። እግዚአብሔርም “...ቅዱስ ነኝና እናንተ ቅዱሳን ሁሉ።” (ዘሌ 19:2) ብሎናል።
 - ❖ አንድ ሰው ሲያድግ፣ እግዚአብሔርን ምሳሌ አድርጎ ሲወስድና ወደ እርሱ መልክና ምሳሌ ሲጠጋ የሚለዋወጡ የቅድስና ደረጃዎች አሉ።
 - ❖ በእምነት ውስጥ ያለ ሰው እግዚአብሔር ከእርሱ እንደሚጠብቀው ከቅድስና ሕይወት ደረጃ ወደ ፍጹምነት ደረጃ የሚያነጣጥረው እንዲህ ነው።
 - ❖ እግዚአብሔር ይህ ፍጹምነት እንዲኖረን ያዘዘን እንዲህ በማለት ነው። “እንግዲህ የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደ ሆነ እናንተም ፍጹማን ሁኑ።” ማቴ 5:44
 - ❖ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እስከ ሦስተኛው ሰማይ ድረስ ከተነጠቀ በኋላ ሰው ሊናገር የማይገባውን የማይነገረውንም ቃል ስምቶአል። እግዚአብሔር የበዙ ስጦታዎችን እውቀትን ስለደለው ስሙን በአሕዛብ መካከል። እንዲሽከም አድርጎታል፤ከሌሎቹ ሐዋርያት ሁሉ የበለጠ መከራ እንዲቀበልም ሆኗል።
 - ❖ ይህ ቅዱስ ጳውሎስ እርሱ ስለ ደረሰበት መንፈሳዊ ክፍታ ሲናገር እንዲህ ብሏል። “አሁን እንዳገኘሁ ወይም አሁን እንደ ተፈጸምሁ አይደለም፤ ነገር ግን ስለዚህ በክርስቶስ ኢየሱስ ደግሞ የተያዘሁ ያን ደግሞ እይዛለሁ ብዬ አፈጥናለሁ።...ነገር ግን አንድ ነገር አደርጋለሁ፤ በኋላዬ ያለውን እየረሳሁ በፊቱ ወዳለውም እየተዘረጋሁ በክርስቶስ ኢየሱስ ከፍ ከፍ ያለውን የእግዚአብሔርን መጥራት ባጋ እንዳገኝ ምልክትን አፈጥናለሁ።”ጳውሎስ ይህ ምክሩን ያጠቃለለው፡- “እንግዲህ ፍጹማን የሆንን እኛ ሁላችን ይህን እናስብ።” (ፊልጵ 3:12-15) በማለት ነው።
 - ❖ ቅዱስ ጳውሎስ ሲይዘው ወይም ሲያገኘው የሚጥክረውና “በፊቱም ወዳለው ...” ብሎ የገለጸው ነገር ምንድን ነው? ይህን አስመልክቶ ለኤፌሶን ሰዎች ሲጽፍ እንዲህ ብሏል።-“ከቅዱሳን ሁሉ ጋር ስፋቱና ርዝመቱ ከፍታውም ጥልቀቱም ምን ያህል መሆኑን ለማስተዋል፤ ከመታወቅም የሚያልፈውን የክርስቶስን ፍቅር ለመወቅ ትበረቱ ዘንድ እስከ እግዚአብሔርም ፍጹም መላት ደርሳችሁ ትሞሉ ዘንድ።”ኤፌ. 3:18 እና 19
- “...እስከ እግዚአብሔርም ፍጹም መላት ደርሳችሁ ትሞሉ ዘንድ...” የሚለው ቃል ምንኛ ድንቅ ነው!
- ❖ ፍጹምነት በመንፈሳዊው መንገድ ውስጥ ማብቂያ የለውም።አንዱን ደረጃ ስታልፍ ዕድገት ያመጣ መስሎ አይሰማም።ስለሆነም በጸጸት ሌላ ትጨምራለህ።አድማሉን የምታሳድድ ሰው ነው የምትመስለው።ምድርና ሰማይ የሚገናኝበት ነው ብለህ የምታሰብበት ቦታ ላይ ስትደርስ ከፊትህ ማብቂያ በሌለው ሁኔታ ተዘርግቶ ይጠብቅሃል።
 - ❖ ጉዳዩ እንዲህ የሚቀጥል ከሆነ ወደ ፊት እንቀጥል። እስከ አሁን ንስሐ ላይ ካልደረሰን የመንገዱ መጀመሪያ እርሱ ነው... ከእግዚአብሔር መንገድ ወጥተናል ብለን መናገር እንችላለን ማለት ነው?!

ይቆየን።